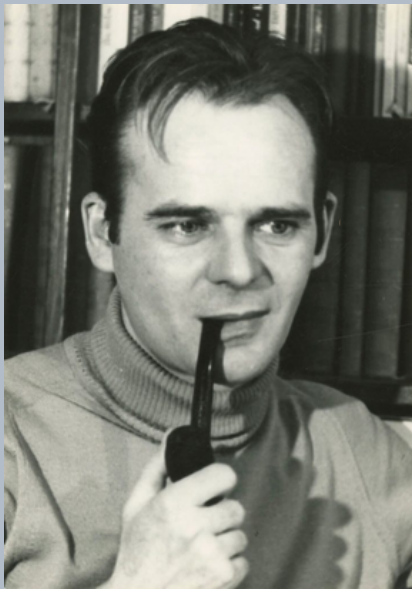

90

*„A sors néha
véletlennek álcázza magát.”*

(L. G.)

LÁNG GUSZTÁV- EMLÉKKONFERENCIA

2026. június 12–14.

Kolozsvár

Szatmárnémeti

Szombathely

Táplánszentkereszt

LÁNG GUSZTÁV

1936–2025

„A sors néha véletlenülnekc álcázza magát.” Ezzel a mondattal kezdtem és zártam 2025. április 11-én az Iskola a határonról szóló előadásomat a Szovátán össze- gyűlt majd félszáz magyartanárnak – mert Erdélyben még középiskolai tan- anyag Ottlik, Esterházy és persze Kertész Imre is! –, lelkesen idézve a jelen- lévők több nemzedékének gondolkodását meghatározó nagy tanáregyéniséget, Láng Gusztávot. Az idősebbeket még első, kolozsvári korszakában tanította, a fiatalabbakat akkor, amikor az 1990-es években vendégtanáár volt a Babeş- Bolyai Tudományegyetemen. A legifjabbak ugyan már csak olvassák őt, de a legendáját jól ismerik.

Éjféltajt arról beszélgettünk boldog szenvedéllyel, a Tanár Úr egykori tanítvá- nyai és kollégái, hogy miképpen lepjük meg őt jövőre, a 90. születésnapján egy olyan konferenciával, amelyet Szatmárnémetiben kezdünk – ahol ő fiatal éveit töltötte, ugyanabba az iskolába járva, mint korábban Szilágyi Domokos, később pedig Kovács András Ferenc. A városban, ahol Dsida Jenő született, élt és járta iskoláit. Az a költő, akit Láng Gusztáv emelt be a kánonba, s akinek mintegy félezer, addig kötetben nem közölt versét adta ki (Urbán Lászlóval együtt). Másnap aztán elutaznánk Szombathelyre, ahol életének második felét töltötte velünk a tanárképzésben, hogy őt is hallgathassuk kedvenc témáiról szólni, s átadjuk neki a tiszteletére összeállított könyvet.

Itt tartottunk a tervezésben, amikor érkezett a megrendítő hír: a Tanár Úr éj- szaka itt hagyott bennünket. – De vajon mikor távozzék e bús árnyékvilágból egy nagy formátumú irodalomtörténész? S vajon milyen utcában lakjon évti- zedekig? Aligha lakhat máshol, ha komolyan veszi a világot s benne önmagát, mint a Petőfi Sándor utca 1.-ben, s aligha halhat meg máskor, mint a költészet napjának éjszakáján...

Impulzivitása kivételes volt. Szövegeinek, előadásainak eleganciája, könnyed- sége és mélysége mindörökre utánozhatatlan. S ahogyan a főzésről vagy a hor- gászatról beszélt gombászás közben! De egyszer azt is végighallgattam, ahogyan fél éjszakán keresztül Aljechin-partikat játszott le fejben egyik tanít- ványával. Történeteinek, anekdotáinak ízét, sziporkázó humorát, vigasztaló kacagásait sohasem felejtjük.

Amikor a Szondi két apródjáról konferenciáztunk, akkor mondta, hogy még ma sem tudja könnyek nélkül elolvasni ezt a verset. Hajnalig tudtunk vitat- kozni egy-egy sor értelmezéséről, például erről: „Mint bástya, feszült meg rom- lott torony alján”.

Drága Tanár Úr, kedves Guszti, ma már nem vitatkoznék Veled.

Ma már tudom, hogy mindenben igazad volt. Nyugodj békében, „édesítsd valamely isten sötét keserű italát”!

Fűzfa Balázs

90

Június 12. (péntek)

KOLOZSVÁR

Babeş–Bolyai Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar, Horea u. 31.
Popovici-terem (földszint)

14.00–16.00 óra

Levezeti: Balázs Imre József (15 perces előadások)

Markó Béla

Erdély, a magasban. Láng Gusztáv sajátos közéletisége

Egyed Emese

Láng Gusztáv kolozsvári jelenléte

Berszán István

Hogyan találjuk meg a gombákat? Láng Gusztáv Dsida-olvasata

Balázs Imre József

*Láng Gusztáv, a társszerző: a Kántor Lajossal
és Veress Zoltánnal írt könyvek irodalomtörténeti helyéről*

Fúzfa Balázs

*Amikor én a Kántor–Láng sofőrje voltam...
Utazások Láng Gusztávval*

Láng Zoltán

*„Kölyökként ismertem erdélyi íróbarátait,
akik a cipőjük orrát nézegetve fogadták a kritikáit”*

JÚNIUS 13. (szombat)

90

SZATMÁRNÉMETI

Babeş–Bolyai Tudományegyetem Szatmárnémeti
Kihelyezett Tagozat, Könyvtár (földszint)

10.00–12.00 óra

Levezeti: Szabó-Thalmeiner Noémi (15 perces előadások)

Szabó-Thalmeiner Noémi

Köszöntő a házigazda nevében

Fűzfa Balázs

Köszöntő a „Láng Gusztáv 90” projekt nevében

Végh Balázs Béla

Városolvasatok és katedraváltozatok. Láng Gusztáv életének szatmári kötődésű helyszínei (Muhi Sándor vetített fényképeivel)

Váradi Izabella

Láng Gusztáv irodalomszemléletéről

Lakatos-Fleisz Katalin

Dsida Jenő és a boldogság. Az idill újragondolása

Láng Zoltán

Apám emlékezései szatmári ifjúkorára

12.00–12.30: Séta az ebédhez (Miorita Étterem)

14.00–16.00

Gál Gyöngyi vezetésével séta a Református Gimnáziumhoz és Láng Gusztáv lakóhelyéhez (a Tabajdi Patika fölötti emelet), illetve a Dsida-szoborhoz, ahol minden résztvevő megszólalhat, vagy felolvashat egy-egy Dsida-verset.

90 JÚNIUS 14. (vasárnap)

1. programrész

SZOMBATHELY

ELTE Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ
Károlyi Gáspár tér 4. „A” épület, 1. emelet, 125-ös terem

(Vasárnap lévén csak egyszerre tudunk bemenni!
Találkozás a „C” portánál 13.00-kor!)

13.30–15.30

Levezeti: Fűzfa Balázs (15 perces előadások)

Beck Zoltán

Jó tanítványnak lenni – lehet-e?

Boka László

Láng Gusztáv transzilizmusa

Czetter Ibolya

*Casanova mint jelkép és valóság Márainál.
Hommage à Láng Gusztáv*

Barták Balázs

Ajtót nyitok

Baráthné Molnár Mónika

*Könyvtárosként és tanítványként
Láng Gusztávról*

Varga Richárd

*A harmadik gesztenyefa
– Láng Gusztáv Csöngén*

Széphegyi

(Láng) Zsuzsa Angéla

„Csak visszafelé lehet megérteni...”

Láng Gusztáv előadást tart
Csöngén 2016 júniusában
a harmadik gesztenyefa alatt

JÚNIUS 14. (vasárnap) 90
2. programrész
TÁPLÁNSZENTKERESZT

16.30–18.30
Láng Gusztáv élete és kora

Kiállításmegnyitó (Petőfi utca 20.)

Fűzfa Balázs

Köszöntő

Tóth Gábor Tamás polgármester

Megnyitó beszéd

Láng Zoltán

Apám három évtizede Táplánszentkereszten

Közreműködnek:

Varga Richárd (gitár), Kelemen Zoltán (versmondás)

Koszorúzás a temetőben

Fűzfa Balázs, Kelemen Zoltán, Tóth Gábor Tamás

A Láng Gusztáv-emléktábla felavatása
(Táplánszentkereszti Könyvtár és Teleház, Fő út 4–6.)

Tóth Gábor Tamás polgármester köszöntője és beszéde

Az emléktábla felavatása

Széphegy (Láng) Zsuzsa Angéla köszönőbeszéde

Fogadás az épület előtt

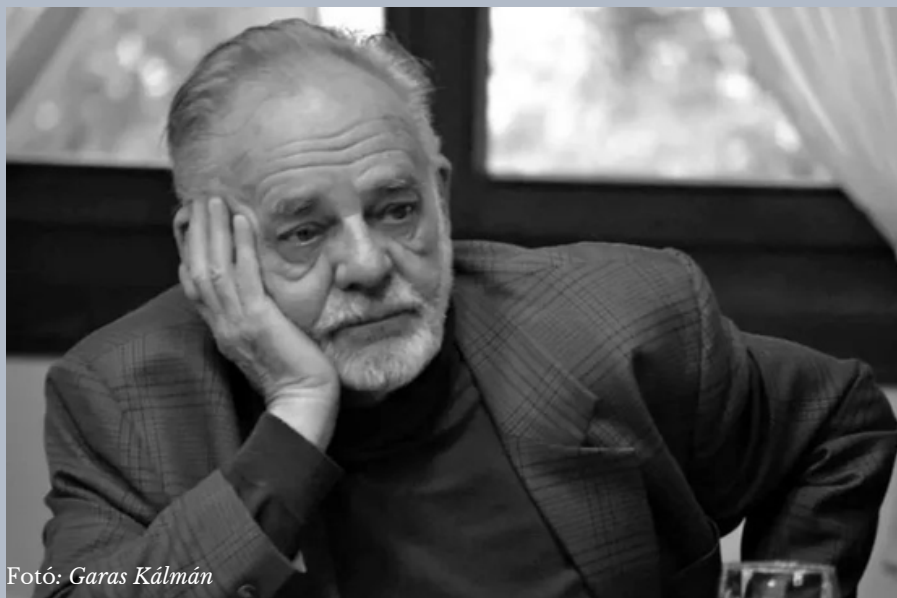
Közreműködnek:

Varga Richárd (gitár), Kelemen Zoltán (versmondás)

Dsida Jenő

A sötétség verse

Ó, virrasztások évszaka!
Vastagon fog a tinta, zordul.
A rozsdalevü éjszaka
már hatkor a kertekre csordul:
Reves fák nyirka folydogál
s te arra gondolsz: mennyi éved
van hátra még? Jaj meg-megáll
a láb, mert fél, hogy sírba téved.
...Mondd, kissé mártottál-e már
hófehér cukrot barna lébe,
egy feketekávés pohár
keserű, nyirkos éjjelébe?
S figyelted-e: a sűrű lé
mily biztosan, mily sunyi-resten
szivárog, kúszik fölfelé
a kristálytisza kockatestben?
Így szivódik az éjszaka
beléd is, fölfelé eredve,
az éjszaka, a sír szaga
minden rostodba és eredbe,
mígnem egy lucskos, barna esten
az olvadásig itat át,
hogy édesítsd valamely isten
sötét keserű italát.

Fotó: Garas Kálmán

SZERVEZŐK

Magyar Irodalomtörténeti Társaság
Vas Megyei Tagozata

Savaria
University Press Alapítvány

TÁMOGATÓK

Nemzeti Kulturális Alap

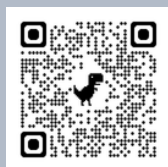

Nemzeti
Kulturális
Alap

Babeş–Bolyai Tudományegyetem,
Bölcsészettudományi Kar

ELTE Berzsenyi Dániel
Pedagógusképző Központ

Községi Önkormányzat
Táplánszentkereszt

A HAJNAL FRISSESSÉGE
Portréfilm Láng Gusztáv
irodalomtörténészről (behangozó)

Magyar Művészeti Akadémia